

Geodeci w Unii

Na zlecenie Departamentu Geodezji i Kartografii Ministerstwa Infrastruktury pod koniec ubiegłego roku Instytut Geodezji i Kartografii* badał funkcjonowanie geodezji i kartografii w krajach Piętnastki. W efekcie powstało opracowanie pt. „Badania analityczne regulacji prawnych dotyczących wzajemnego uznawania dyplomów i kwalifikacji do wykonywania zawodu geodety i kartografa w krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce”, Warszawa, listopad 2002. Na jego podstawie prezentujemy rozwiązania przyjęte w różnych krajach (Austria, Belgia – GEODETA 5/03; Dania, Finlandia – 6/03; Francja, Grecja – 7/03; Holandia i Hiszpania – 8/03. Tym razem Irlandia i Luksemburg.

I r l a n d i a

Geodezja i kartografia w Irlandii są uznawane za dwie odrębne dyscypliny, zaś reprezentujący ją specjaliści za przedstawicieli różnych zawodów. Silny wpływ na kształtowanie się statusu zawodu geodety w Irlandii wywierają:

- Instytucja Inżynierów Irlandii (Cumann na Innealtóirí/The Institution of Engineers of Ireland) istniejąca od roku 1835 i działająca jako samorządowa izba zawodowa inżynierów. Do jej zadań, poza reprezentowaniem środowiska technicznego na forum międzynarodowym, należy m.in. promocja zawodów technicznych; opracowywanie i konsultowanie projektów przepisów, regulacji prawnych i standardów; konsultowanie, opracowywanie i zatwierdzanie programów studiów.

- Towarzystwo Geodetów Przysięgłych Republiki Irlandzkiej (The Society of Chartered Surveyors in the Republic of Ireland – SCSRI) stanowiące samorządową izbę zawodową geodetów uprawnionych.

- Irlandzka Instytucja Geodetów (Institiúid Suirbhéirí na hÉireann/The Irish Institution of Surveyors – IIS) będąca narodową organizacją geodetów. Do jej zadań należy m.in. promocja zawodu, podejmowanie działań na rzecz utrzymania wysokich standardów kompetencji zawodowych, nadzór nad działalnością geodetów poprzez przyjęcie i egzekwowanie ustaleń Kodeksu Praktyki Zawodowej Geodety, stymulowanie rozwoju naukowego i orga-

nizacja kształcenia ustawicznego, utrzymywanie rejestru geodetów, reprezentowanie Irlandii jako członka CLGE i FIG.

Zawód geodety (Chartered Surveyor) został wpisany w Irlandii na listę zawodów regulowanych na mocy Regulacji S.I.1/1991 z 4 stycznia 1991 r. w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów studiów wyższych we Wspólnocie Europejskiej wydanej przez ministra edukacji. Członkiem SCSRI może być osoba działająca w jednym z 7 zakresów jako:

- geodeta kosztorysujący (*The Chartered Quantity Surveyor*), zwany też konsultantem kosztów konstrukcji (*Construction Cost Consult*);

- geodeta wyceny (*The Chartered Valuation Surveyor*) zajmujący się wyceną nieruchomości;

- geodeta ds. planowania i rozwoju (*The Chartered Planning and Development Surveyor*) zajmujący się planowaniem przestrzennym;

- geodeta budowlany (*The Chartered Building Surveyor*);

- geodeta geomatyczny (*The Chartered Geomatics Surveyor*);

- geodeta górniczy (*The Chartered Mineral Surveyor*);

- geodeta terenów wiejskich (*The Chartered Rural Practice Surveyor*) zajmujący się sprawami związanymi z wyceną, obrotem oraz zarządzaniem ziemią i nierucho-

mościami, a także planowaniem przestrzennym terenów rolnych i leśnych.

W zależności od uzyskanego wykształcenia, uprawnień oraz stopnia w samorządowych izbach zawodowych irlandzcy geodeci mogą wykonywać zawód jako:

- pracownicy służb publicznych (w nauce i/lub dydaktyce, urzędnicy państwowi szczebla centralnego, urzędnicy państwowi agend szczebla regionalnego i lokalnego);

- geodeci przysięgli z prywatną praktyką;

- szefowie biur inżynierskich;

- pracownicy (geodeci w agendach państwowych szczebla regionalnego i lokalnego; geodeci w biurach inżynierskich; technicy geodezyjni).

Absolwenci 4-letnich studiów o specjalności *Civil Engineering* w szkołach wyższych (University College Dublin, Trinity College Dublin) mogą uzyskać stopień *Civil Engineer*, który umożliwia kontynuację rozwoju naukowego lub przystąpienie (po 2 latach praktyki) do egzaminu na uprawnienia geodety przysięgłego.

Absolwenci 3-letnich studiów o specjalności *Geosurveying*, posiadający certyfikat (wydawany po 2 latach) i dyplom (po trzecim roku), do egzaminu na geodetę przysięgłego mogą przystępować po 2 latach praktyki zawodowej.

Europejskiej (cz. V)

Egzamin teoretyczny i praktyczny na uprawnienia geodety przysięgłego jest organizowany przez SCSRI. Informacje na ten temat udostępniane są kandydatom przez sekretarza do spraw edukacji.

Niezależnie od uprawnień geodety przysięgłego funkcjonuje system stopni Irlandzkiej Instytucji Geodetów: ■ student (*Student*); ■ członek na okres próbny (*Probationary member*); ■ członek stowarzyszony (*Associate member*); ■ członek zawodowy (*Professional member*); ■ mistrz (*Fellow*); ■ członek honorowy (*Honorary member*).

Tytułem uprawniającym do członkostwa w organizacji jest w przypadku:

- studentów – fakt odbywania studiów z zakresu „topografii, katastru, geodezji, kartowania hydrograficznego, geodezji inżynierskiej, geodezji górniczej, fotogrametrii, kartografii, teledetekcji lub systemów informacji geograficznej”;
- kandydatów na członków okresu próbnego – przedstawienie dyplomu o specjalności *Geosurveying* lub *Geomatics* Dublińskiego Instytutu Technologii, zaświadczenia o zawodowym członkostwie w The Institution of Civil Engineering Surveyors, dokumentu zaświadczonego zdaniem końcowego egzaminu na Wydziale Geomatyki w Royal Institution of Chartered Surveyors, dyplomu studiów 3-letniego innego uniwersytetu uznanego przez IIS;
- kandydatów na członków zawodowych – spełnienie warunków jw. oraz ukończenie 21 lat; członkowie ci po osiągnięciu 35 lat

mogą uzyskać tytuł mistrza drogą uchwały Rady Irlandzkiej Instytucji Geodetów; ■ kandydatów na członków stowarzyszonych – (poza wymogiem ukończenia 21 lat) przedstawienie certyfikatu wydanego po 2 latach studiów na kierunku *Geosurveying* Dublińskiego Instytutu Technologii, zaświadczenia o pełnym członkostwie w brytyjskim (!) Towarzystwie Techników Topografów (*Society of Surveying Technicians*), świadectwa zdania egzaminów 1. i 2. stopnia brytyjskiej Królewskiej Instytucji Topografów (*Royal Institution Surveyors*), zaświadczenia o 2 latach studiów w szkołach zawodowych figurujących w wykazie IIS oraz zaświadczenia o 10 latach praktyki zawodowej.

W Irlandii nie istnieją obecnie ogólnokrajowe procedury uznawania dyplomów. W tej sytuacji w sprawie uznania dyplomu zagranicznego należy zwracać się bezpośrednio do rektoratów szkół wyższych. Absolwenci polskich studiów w zakresie geodezji winni kontaktować się z odpowiednimi komórkami *University College Dublin* i *Trinity College* w Dublinie/*Baile Atha Cliath*.

Jak wskazuje dotychczasowa praktyka, wymagania w zakresie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia nostryfikacji są każdorazowo ustalane przez rektoraty. W celu uzyskania szczegółowych informacji o uznawaniu dyplomów należy zwracać się do Urzędu Studiów Wyższych. W Irlandii nie jest możliwe uzyskanie miejscowych tytułów akademickich na podsta-

Irlandia

- Powierzchnia – 70 280 km²
- Liczba ludności – 3,88 mln

Kontakty

■ Urząd Studiów Wyższych
Ms. Mary Donoghue, Ms. Louise Sherry
The Higher Education Authority Marine House – 3rd Floor
Clanwilliam Court
IRL-Dublin 3
tel. (00 35) 3-166-127-48
fax (00 35) 3-166-104-92 (L. Sherry)
louise@hea.ie
<http://web.hea.ie>

wie zagranicznych dyplomów studiów wyższych. Dozwolone jest natomiast używanie dyplomów obcych.

W sprawie uznania uprawnień geodezyjnych należy zwracać się bezpośrednio do Towarzystwa Geodetów Republiki Irlandzkiej, które wymaga od petentów zagranicznych odbycia dwóch lat praktyki zawodowej oraz przystąpienia do egzaminu teoretycznego i praktycznego.

Osoby, które uzyskają tytuł geodety uprawnionego, mają obowiązek wstąpić do Instytucji Inżynierów Irlandii. Nadane przez nią stopnie uprawniają do pełnienia ściśle określonych zadań w irlandzkiej służbie katastru. Aby wstąpić do IIS lub wszcząć procedurę mającą na celu uzyskanie wyższego stopnia, należy złożyć stosowny formularz wraz z wymienionymi załącznikami. Stopień dostosowania wymogów do realiów irlandzkich (m.in. uznawanie dyplomów uczelni wyłącznie z oficjalnej listy IIS) utrudnia ich spełnienie przez geodetów spoza Irlandii i Wielkiej Brytanii, ograniczając tym samym możliwość wykonywania zawodu geodety obywatelom innych krajów Unii Europejskiej. ■

L u k s e m b u r g

Podstawę prawną funkcjonowania geodezji w Luksemburgu, określającą również status zawodu geodety, stanowią:

- prawo z 21 czerwca 1973 r. *dotyczące organizacji katastru i topografii*;
- zarządzenie wielkoduszące z 11 sierpnia 1999 r. *ustanawiające skład ministerstw*;
- prawo z 19 marca 1988 r. *o księdze wieczystej w zakresie współwłasności*.

Od 1998 r. w parlamencie Wielkiego Księstwa Luksemburga toczy się dyskusja na temat nowego projektu prawa nr 4464, stanowiącego o utworzeniu i organizacji zawodu geodety oficjalnego, utworzeniu Luksemburskiego Stowarzyszenia Geodetów oraz aktualizacji dotychczas obowiązujących przepisów prawnych. Podobnie jak w większości krajów UE, w Luksemburgu geodezja

i kartografia są uznawane za dwie odrębne dyscypliny. Zarówno wymienione regulacje prawne, jak i ich projekty dotyczą jedynie geodezji i topografii.

Instytucją odpowiedzialną za kontrolę i kompletowanie wyników pomiarów geodezyjnych i katastralnych jest Departament Pomiarów Topograficznych i Katastralnych (ACT – Administration du Cadastre et de la

Luksemburg

- Powierzchnia – 2586 km²
- Liczba ludności – 0,45 mln

Kontakty

Centrum Informacyjne ds. Uznawania Dyplomów i Okresów Studiów Wyższych Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kształcenia Zawodowego
 Jean Taliaferri, Professeur-attaché
 Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle
 Centre d'Information
 sur la Reconnaissance Académique des Diplômes et Périodes d'études
 29, Rue Aldringen
 L-2926 Luxembourg
 tel. (00 35) 2-478-51-39
 fax (00 35) 2-478-51-30
 taliaferri@men.lu lub weis@men.lu

Topographie), podlegający Ministerstwu Finansów (Ministère des Finances). Z departamentem tym współpracuje blisko Biuro Scaleń (ONR – Office National de Remembrement) podległe Ministerstwu Rolnictwa, Uprawy Winorośli i Rozwoju Wiejskiego (Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural), Administracja Mostów i Dróg (Administration des Points et Chaussées) podległa Ministerstwu Robót Publicznych (Ministère des Travaux Publics), służba geodezyjna Kolei Luksemburga (CFL – Chemin de Fer Luxembourgeois) oraz komórki geodezyjne niektórych miast.

Wszyscy geodeci luksemburscy są członkami Stowarzyszenia Luksemburskiego Geodetów (L'Ordre Luxembourgeois des Géomètres – OLG), które ma charakter samorządowej quasi-izby zawodowej.

W zależności od wykształcenia i posiadanych uprawnień geodeci luksemburscy mogą być zatrudnieni jako:

- pracownicy służb publicznych (w nauce i dydaktyce – 1 osoba; funkcjonariusze państwowi: ACT – 18, ONR – 1, Administration des Ponts et Chaussées – 2, CFL – 2; urzędnicy administracji państwowej szczebla lokalnego – 6);

- „geodeci dyplomowani przez państwo” z prywatną praktyką (3 osoby);

- szefowie biur inżynierskich (1 osoba);

- pracownicy (geodeci w biurach inżynierskich – 1 osoba; technicy geodezyjni).

Informacje powyższe pochodzą z roku 1995 (A. L. Allan). W lipcu 2002 r. na terenie Wielkiego Księstwa działało 38 geodetów, spośród których tylko 8 nie było funkcjonariuszami publicznymi.

Ponieważ na terenie Luksemburga nie ma szkół wyższych prowadzących studia z zakresu geodezji, akceptowane są dyplomy uczelni francuskich i niemieckich, uwzględnionych na liście sporządzonej w roku 1963. Absolwenci 4-letnich studiów wyższych uzyskują na terenie księstwa tytuł inżyniera dyplomowanego (*Ingénieur Diplômé*). Po odbyciu 2-letniej praktyki zawodowej mogą oni przystąpić do egzaminu na stopień „inżyniera geodety dyplomowanego przez Państwo” (*Ingénieur Géomètre Diplômé agréé par l'État*). Absolwenci 3-letnich „Hochschulen” uzyskują natomiast tytuł „inżyniera technika” (*Ingénieur Technicien*).

W projekcie prawa nr 4464B zawarta została propozycja zapisu dokonującego zróżnicowania pomiędzy geodetą a geodetą oficjalnym. Tytuł geodety (*geomètre*) będzie odpowiadał obecnemu tytułowi inżyniera dyplomowanego (*Ingénieur Diplômé*), zaś geodetą oficjalnym (*geomètre officiel*) będzie mógł zostać geodeta po odbyciu 2-letniej praktyki zawodowej, zdaniu egzaminu zawodowego oraz egzaminu na uprawnienia funkcjonariusza państwowego. Kandydat na geodetę oficjalnego będzie musiał wylegitymować się obywatelstwem luksemburskim lub obywatelstwem jednego z krajów UE. Równocześnie jednak wprowadzono wymóg bieglego posługiwania się przez kandydatów wszystkimi trzema językami urzędowymi – francuskim, niemieckim i luksemburskim. W uzasadnieniu podano, iż „...kandydaci muszą posiadać znajomość języków koniecznych do wykonywania pracy. Angażują oni bowiem swoją odpowiedzialność zawodową, cywilną i karną, jeżeli w wyniku niewystarczającej znajomości języków popełnią pomyłkę lub błąd w wykonywaniu swych zadań” (Raport Komisji Finansów i Budżetu z 1 lipca 2002 r.).

W projekcie zaproponowano wprowadzenie zakazu wykonywania zawodu geodety oficjalnego w formie przedsiębiorstwa lub spółki prawa handlowego. Uznano również, iż ze względu na wagę zadań zastrzeżonych dla geodetów oficjalnych nie powinni oni mieć prawa do prowadzenia praktyki prywatnej. Do wykonywania zawodu geodety oficjalnego konieczne będzie uzyskanie zgody odpowiedniego ministra, a kandydaci będą musieli odbyć 2-letni staż zawodowy na terenie Wielkiego Księstwa pod opieką geodety oficjalnego. Następnie będą zobowiązani do zdania egzaminu zawodowego (teoretycznego i praktycznego), obejmującego również zagadnienia związane z prawem geodezyjnym Luksemburga oraz organizacją służby katastralnej. Następnie będą musieli zdawać egzamin na uprawnienia funkcyjna-

riusza państwowego, dotyczący m.in. prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego i administracyjnego. Kandydat, który uzyska tytuł geodety oficjalnego, będzie zobowiązany do złożenia następującego ślubowania: „Przyśięgam wierność Wielkiemu Księciu, poszanowanie Konstytucji i praw Państwa. Obiecuję wypełniać moje funkcje zgodnie z obowiązującymi prawami i regulacjami, z dokładnością i uczciwością”.

Uprawnienia geodety oficjalnego będą wygasać automatycznie wraz z ukończeniem 72. roku życia, rezygnacją, utratą lub zrzeczeniem się obywatelstwa Luksemburga oraz stałym opuszczeniem jego terytorium. Przewiduje się, iż możliwość występowania o uzyskanie uprawnień geodety oficjalnego będą mieli absolwenci studiów wyższych o specjalnościach: geodezja, topografia, kartografia, fotogrametria, systemy informacji geograficznej „lub podobnych”.

Zawód geodety jest traktowany w Luksemburgu jako zawód regulowany, co wymaga od petentów wszczynania pełnej procedury nostryfikacji dyplomu i uzyskiwania uprawnień geodezyjnych. Zgodnie z prawem z 17 czerwca 1963 r. procedura uznawania dyplomów zagranicznych ogranicza się w Luksemburgu w zasadzie do wpisanania tych dokumentów do rejestru tytułów akademickich Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kształcenia Zawodowego (Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle). Wpisy te są publikowane w oficjalnym dzienniku ustaw Wielkiego Księstwa (*Mémorial*). Problem stanowi jedynie fakt, iż ustawa z 1963 r. definiuje *à priori* listę placówek, których dyplomy mogą być uznawane w Luksemburgu. Stanowi to poważne ograniczenie w zakresie uznawania dyplomów zagranicznych studiów geodezyjnych. W sprawie uzyskania szczegółowej informacji o stosowanej procedurze należy zwracać się do Centrum Informacyjnego ds. Uznawania Dyplomów i Okresów Studiów Wyższych Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kształcenia Zawodowego. Z kolei wymóg bieglego posługiwania się przez geodetę oficjalnego wszystkimi trzema językami urzędowymi Luksemburga (patrz nowy projekt prawa nr 4464) w znacznym stopniu ogranicza możliwości zatrudniania na tego typu stanowiskach obcokrajowców.

(Za miesiąc Niemcy i Portugalia)

*Opracował zespół autorów: prof. Stanisław Białousz, dr Zbigniew Bochenek, dr Dariusz Dukaczewski, Michał Grodzicki, Przemysław Sowiński, dr Ewa Wysocka – kierownik pracy